

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (peto vijeće)

9. lipnja 2016.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u kaznenim stvarima – Pravo na tumačenje i prijevod – Direktiva 2010/64/EU – Područje primjene – Pojam kaznenog postupka – Postupak predviđen u državi članici radi priznavanja odluke u kaznenoj stvari koju je donio sud druge države članice i upisa u kaznenu evidenciju osuđujuće presude koju je izrekao taj sud – Troškovi prijevoda odluke – Okvirna odluka 2009/315/PUP – Odluka 2009/316/PUP“

U predmetu C-25/15,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Budapest Környéki Törvényszék (općinski sud u Budimpešti, Mađarska), odlukom od 5. siječnja 2015., koju je Sud zaprimio 21. siječnja 2015., u postupku pokrenutom protiv

Istvána Balogha,

SUD (peto vijeće),

u sastavu: J. L. da Cruz Vilaça, predsjednik vijeća, A. Tizzano (izvjestitelj), potpredsjednik Suda, u svojstvu suca petog vijeća, F. Biltgen, A. Borg Barthet i M. Berger, suci,

nezavisni odvjetnik: Y. Bot,

tajnik: I. Illéssy, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 9. prosinca 2015.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

— za mađarsku vladu, M. Z. Fehér, G. Koós i M. Bóra, u svojstvu agenata,

— za austrijsku vladu, G. Eberhard, F. Zeder i B. Trefil, u svojstvu agenata,

— za Europsku komisiju, A. Sipos i R. Troosters, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 20. siječnja 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: mađarski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 1. stavka 1. Direktive 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima (SL L 280, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 10., str. 213.).
- 2 Taj je zahtjev podnesen u okviru postupka pokrenutog pred Budapest Környéki Törvényszék (općinski sud u Budimpešti, Mađarska) radi priznavanja učinaka u Mađarskoj konačne sudske presude koju je donio sud druge države članice, kojom se I. Baloghu izriče zatvorska kazna zbog počinjenja kaznenog djela te nalaže snošenje troškova.

Pravni okvir

Pravo Unije

Okvirna odluka 2009/315/PUP

- 3 Uvodne izjave 2., 3., 5. i 17. Okvirne odluke Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene informacija izvađenih iz kaznene evidencije između država članica (SL 2009., L 93, str. 23.) glase:

„(2) Vijeće je [...] 29. studenoga 2000. usvojilo program mjera za provedbu načela uzajamnog priznavanja odluka u kaznenim stvarima [...]. Ta Okvirna odluka doprinosi postizanju ciljeva predviđenih mjerom br. 3 programa [...].

(3) Završnim izvješćem o prvoj ocjeni uzajamne pravne pomoći u kaznenim stvarima [...] bile su pozvane sve države članice da pojednostave postupke prijenosa dokumenata između država članica, koristeći, prema potrebi, standardne obrasce kako bi se olakšala uzajamna pravna pomoć.

[...]

(5) S ciljem poboljšane razmjene podataka iz kaznenih evidencija između država članica, dobrodošli su projekti koji su osmišljeni za postizanje tog cilja [...]. Iskustva [...] pokazala su važnost nastavka stremljenja uzajamnoj razmjeni podataka o osuđujućim presudama između država članica.

[...]

(17) [...] Međusobno se razumijevanje može poboljšati stvaranjem „standardiziranog europskog formata” koji bi omogućavao razmjenu podataka u jedinstvenom elektroničkom obliku koji bi se mogao strojno čitati. [...]”

- 4 Sukladno članku 1. te okvirne odluke, koja utvrđuje njezin cilj:

„Svrha je ove Okvirne odluke:

- (a) definirati načine na koje država članica koja je izrekla osuđujuću presudu protiv državljanina druge države članice („država članica koja je izrekla osuđujuću presudu”) dostavlja podatke o toj osuđujućoj presudi državi članici čiji je osuđena osoba državljanin („država članica čiji je osoba državljanin”);

- (b) definirati obveze pohranjivanja države članice čiji je osoba državljanin i odrediti načine za odgovaranje na zahtjeve za podacima iz kaznenih evidencija;
- (c) utvrditi okvir za informacijski sustav razmjene podataka o osuđujućim presudama između država članica, koji se treba uspostaviti i razvijati na temelju ove Okvirne odluke i naknadnih odluka iz članka 11. stavka 4.”

5 Članak 4. navedene okvirne odluke, naslovljen „Obveze države članice koja je izrekla osuđujuću presudu”, propisuje:

„[...]

2. Središnje tijelo države članice koja je izrekla osuđujuću presudu u najkraćem mogućem roku obavješćuje središnja tijela drugih država članica o svakoj osuđujućoj presudi izrečenoj na njezinu državnom području protiv državljana tih drugih država članica, koja je upisana u kaznenu evidenciju.

[...]

3. Središnje tijelo države članice koja je izrekla osuđujuću presudu bez odgode dostavlja sve naknadne promjene ili brisanja podataka iz kaznene evidencije središnjem tijelu države članice čiji je osoba državljanin.

4. Svaka država članica koja je dostavila podatke na temelju stavaka 2. i 3. dostavlja središnjem tijelu države članice čiji je osoba državljanin, na njezin zahtjev u pojedinačnom slučaju, primjerak osuđujuće presude i naknadne mjere kao i druge odgovarajuće informacije kako bi mogla odlučiti jesu li potrebne neke mjere na nacionalnoj razini.”

6 Članak 5. Okvirne odluke 2009/315, naslovljen „Obveze države članice čiji je osoba državljanin”, u stavku 1. propisuje:

„Središnje tijelo države članice čiji je osoba državljanin pohranjuje sve podatke u skladu s člankom 11. stavcima 1. i 2. dostavljene na temelju članka 4. stavaka 2. i 3. za potrebe daljnjeg prosljeđivanja u skladu s člankom 7.”

7 Članak 11. te okvirne odluke, naslovljen „Format i drugi načini organiziranja i olakšavanja razmjene podataka o osuđujućim presudama”, predviđa:

„1. Prilikom dostave podataka u skladu s člankom 4. stavcima 2. i 3. središnje tijelo države članice koja je izrekla osuđujuću presudu dostavlja sljedeće podatke:

(a) podatke koji se uvijek dostavljaju [...] (obvezni podaci):

- i. podatke o osuđenoj osobi (puno ime, datum rođenja, mjesto rođenja [...], spol, državljanstvo i, prema potrebi, prijašnje ime(na));
- ii. podatke o vrsti osuđujuće presude (datum presude, naziv suda, datum pravomoćnosti presude)
- iii. podatke o kaznenom djelu u pogledu kojeg je donesena osuđujuća presuda (datum kaznenog djela [...], oznaka i pravna kvalifikacija kaznenog djela te upućivanje na važeće zakonske odredbe) i
- iv. podatke o sadržaju osuđujuće presude (posebno glavna kazna i sve dodatne kazne, sigurnosne mjere i naknadne odluke kojima se mijenja izvršenje kazne);

(b) podaci koji se dostavljaju ako se unose u kaznenu evidenciju (neobvezni podaci):

- i. imena roditelja osuđene osobe;
- ii. oznaka predmeta u kojem je donesena presuda;
- iii. mjesto kaznenog djela i

iv. gubici prava koji proizlaze iz osuđujuće presude;

- (c) podaci koji se dostavljaju, ako su dostupni središnjem tijelu (dodatni podaci):
- i. identifikacijski broj osuđene osobe [...];
 - ii. otisci prstiju koji su uzeti od osuđene osobe i
 - iii. ako je to primjenjivo, pseudonim i/ili drugo ime(na).

Osim toga, središnje tijelo može dostaviti sve druge podatke o osuđujućim presudama unesenima u kaznenu evidenciju.

2. Središnje tijelo države članice čiji je osoba državljanin pohranjuje sve podatke navedene u točkama (a) i (b) stavka 1. koje je zaprimilo u skladu s člankom 5. stavkom 1. za potrebe daljnjeg prosljeđivanja u skladu s člankom 7. Za iste potrebe može pohranjivati sve podatke navedene u točki (c) prvog podstavka i u drugom podstavku stavka 1.

3. [...] Nakon proteka roka određenog u stavku 7. ovog članka, središnja tijela država članica dostavljaju te podatke u elektroničkom obliku i standardiziranom formatu.

4. Format iz stavka 3. i svaki drugi način organiziranja i olakšavanja razmjene podataka o osuđujućim presudama između središnjih tijela država članica utvrđuje Vijeće [...]

Drugi takvi načini uključuju

- (a) definiranje svih načina koji olakšavaju razumijevanje dostavljenih podataka i njihovo automatsko prevođenje;

[...]"

Odluka 2009/316/PUP

8. Uvodne izjave 2., 6. i 12. Odluke Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009. o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) na temelju članka 11. Okvirne odluke 2009/315/PUP (SL 2009., L 93, str. 33.) glase:

„(2) Informacije o osuđujućim presudama koje su izrečene protiv državljana jednih država članica od strane drugih država članica ne protječu učinkovito na temelju važeće Europske konvencije o uzajamnoj pomoći u kaznenim stvarima od 20. travnja 1959. Postoji, stoga, potreba za učinkovitijim i pristupačnijim postupcima razmjene takvih informacija na razini Europske unije.

[...]

- (6) Cilj ove Odluke jest provedba Okvirne odluke [2009/315] radi uvođenja elektroničkog sustava razmjene informacija o osuđujućim presudama između država članica. [...] Trebalo bi [...] uspostaviti standardizirani format koji bi omogućio razmjenu informacija na jedinstven, elektronički način uz mogućnost jednostavnog računalnog prijevoda, kao i sve druge načine organiziranja i olakšavanja elektroničke razmjene informacija o osuđujućim presudama između središnjih tijela država članica.

[...]

- (12) Referentne tablice kategorija kaznenih djela i kategorija kazni te mjera predviđenih u ovoj Odluci trebale bi olakšati automatsko prevođenje i omogućiti drugim korisnicima da prilikom korištenja sustava razumiju poslano informacije. [...]"

- 9 Sukladno članku 1. Odluke 2009/316, kojim se utvrđuje njezin cilj:

„Ovom se Odlukom uspostavlja Europski informacijski sustav kaznenih evidencija (ECRIS).

Ova Odluka također utvrđuje elemente standardiziranog formata za elektroničku razmjenu informacija iz kaznenih evidencija država članica, osobito u pogledu [informacija o kaznenom djelu za koje je izrečena osuđujuća presuda i] informacija o sadržaju te osuđujuće presude [...].”

- 10 Članak 3. te odluke, naslovljen „Europski informacijski sustav kaznenih evidencija (ECRIS)”, u stavku 1. predviđa:

„ECRIS je decentralizirani sustav informacijske tehnologije koji se temelji na bazama podataka iz kaznenih evidencija svake države članice. Sastoji se od sljedećih elemenata:

- (a) programske opreme za međusobno povezivanje [...] koji omogućuju razmjenu informacija između baza podataka kaznenih evidencija država članica;

[...].”

- 11 Članak 4. navedene odluke naslovljen „Obrazac za prijenos informacija” propisuje:

„1. Prilikom prijenosa informacija u skladu s člankom 4. stavcima 2. i 3. te člankom 7. Okvirne odluke [2009/315] o nazivu i pravnoj kvalifikaciji kaznenog djela i o mjerodavnim pravnim propisima, države članice navode odgovarajuću oznaku za svako od kaznenih djela navedeno prilikom prijenosa, kako je utvrđeno u tablici kaznenih djela iz Priloga A.

Države članice mogu, osim toga, pružiti raspoložive informacije koje se odnose na stupanj izvršenja kaznenog djela i stupanj sudjelovanja u kaznenom djelu te, prema potrebi, na postojanje isključenja kaznene odgovornosti ili ponovnog počinjenja.

2. Prilikom prijenosa informacija u skladu s člankom 4. stavkom 2. i stavkom 3. te člankom 7. Okvirne odluke [2009/315] o sadržaju osuđujućih presuda, uključujući kazne kao i dodatne mjere, sigurnosne mjere te naknadne odluke kojima se mijenja izvršenje kazne, države članice navode oznaku za svaku kaznu i mjeru koja se navela prilikom prijenosa, kako je navedeno u tablici kazni i mjera u Prilogu B.

Države članice također, prema potrebi, dostavljaju raspoložive informacije u vezi s načinom i/ili uvjetima izvršenja kazne ili mjerama određenima prema parametrima Priloga B.[...]”

Direktiva 2010/64

- 12 Uvodne izjave 14., 17. i 22. Direktive 2010/64 određuju:

„(14) Pravo na tumačenje i prevođenje za osobe koje ne govore ili ne razumiju jezik na kojem se postupak vodi utkano je u članak 6. EKLJP-a [Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950.], kako se on tumači u sudskoj praksi Europskoga suda za ljudska prava. Ovom se Direktivom olakšava primjena toga prava u praksi. U tom smislu, cilj je ove Direktive osigurati osumnjičenicima ili optuženicima pravo na tumačenje i prevođenje u kaznenom postupku kako bi im se zajamčilo pravo na pravično suđenje.

[...]

(17) Ovom Direktivom trebalo bi osigurati mogućnost dobivanja besplatne i primjerene jezične pomoći koja će osumnjičenicima ili optuženicima koji ne govore ili ne razumiju jezik kaznenog postupka omogućiti da u potpunosti ostvare svoje pravo na obranu i osigurati im pravičnost postupka.

[...]

(22) Tumačenje i prevođenje u skladu s ovom Direktivom trebalo bi omogućiti na osumnjičeničkovom ili optuženičkovom materinjem jeziku ili na bilo kojem drugom jeziku koji oni govore ili razumiju, kako bi im se omogućilo da u cijelosti ostvare svoje pravo na obranu te radi zaštite pravičnosti postupka.”

13 Članak 1. te direktive, naslovljen „Predmet i područje primjene”, propisuje u stavcima 1. i 2.:

„1. Ovom Direktivom određuju se pravila o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenome postupku i u postupku izvršenja Europskog uhiđenog naloga.

2. Pravo iz stavka 1. se na osobe primjenjuje od trenutka kad ih nadležno tijelo neke države članice službenom obaviješću ili na neki drugi način obavijesti da su osumnjičene ili optužene za počinjenje kaznenog djela, pa do zaključenja postupka, a to znači dok se konačno ne utvrdi jesu li počinili to kazneno djelo, uključujući, prema potrebi, i izricanje presude i rješenje svih žalbi.”

14 Članak 3. stavci 1. i 2. navedene direktive glase:

„1. Države članice osiguravaju da se osumnjičenicima ili optuženicima koji ne razumiju jezik predmetnog kaznenog postupka u razumnom roku osigura pisani prijevod svih dokumenata bitnih za osiguranje ostvarivanja njihova prava na obranu i jamstva pravičnosti postupka.

2. U bitne dokumente ubrajaju se sve odluke o lišavanju slobode, svaki optužni prijedlog ili optužnica te sve presude.”

15 Članak 4. iste direktive propisuje:

„Troškove [...] prevođenja nastale primjenom [članka] 3., bez obzira na ishod postupka, snose države članice.”

Mađarsko pravo

16 Članak 46. stavak 1.a nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvény (Zakon br. XXXVIII iz 1996. o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, u daljnjem tekstu: Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima) propisuje da je za postupak priznavanja učinkovitosti strane presude materijalno i teritorijalno nadležan sud domicila ili boravišta okrivljenika. Prema članku 46. stavku 3. tog zakonika, primjenjiv postupak uređen je općim pravilima büntetőeljárásról szóló 1998 évi XIX. törvény (Zakon br. XIX iz 1998. kojim se uvodi Zakonik o kaznenom postupku, u daljnjem tekstu: Zakonik o kaznenom postupku) koja se tiču posebnih postupaka, poput onih u glavnom postupku.

17 Članak 9. stavak 1. Zakonika o kaznenom postupku predviđa da je jezik kaznenog postupka mađarski jezik.

18 Prema članku 339. stavku 1. tog zakonika, država snosi troškove koje ne treba snositi okrivljenik. Njemu se, primjenom članka 338. stavka 1. navedenog zakonika, nalaže snošenje troškova ako je proglašen krivim ili ako je utvrđena njegova odgovornost za počinjenje kaznenog djela.

- 19 Članak 555. stavak 2. točka (j) Zakonika o kaznenom postupku predviđa da se u okviru posebnih postupaka troškovi stavljaju na teret okrivljenika ako mu je bilo naloženo snošenje troškova u glavnom postupku.

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 20 Presudom od 13. svibnja 2014. koja je postala konačna 8. listopada 2014., Landesgericht Eisenstadt (Regionalni sud u Eisenstadtu, Austrija) osudio je I. Balogha, mađarskog državljanina, na zatvorsku kaznu za tešku krađu i provalu, počinjene u svrhu stjecanja redovne imovinske koristi, kao i na snošenje troškova postupka. Nadležna austrijska tijela obavijestila su Igazságügyi Minisztérium Nemzetközi Büntetőjogi Osztálya (Odjel za međunarodno kazneno pravo Ministarstva pravosuđa, Mađarska, u daljnjem tekstu: Odjel) o sadržaju te presude, koju su mu zatim na njegov zahtjev poslala.
- 21 Odjel je prosljedio navedenu presudu sudu koji je uputio zahtjev, kao sudu koji je nadležan za njezino priznavanje u Mađarskoj, sukladno posebnom postupku predviđenom Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima navedenim u točki 16. ove presude. Taj posebni postupak, koji ne uključuje ni novu ocjenu činjeničnog stanja ili kaznene odgovornosti osuđene osobe ni novu osudu, ima jedini cilj priznati presudi stranog suda istu vrijednost koju bi imala da ju je donio mađarski sud te je u tu svrhu neophodan.
- 22 S obzirom na to da je predmetna presuda sastavljena na njemačkom jeziku, sud koji je uputio zahtjev mora, sukladno navedenom posebnom postupku, osigurati njezin prijevod na jezik postupka, koji je u ovom slučaju mađarski.
- 23 Primjenom, osobito, članka 555. stavka 2. točke (j) Zakonika o kaznenom postupku, koji je primjenjiv na predmetni postupak na temelju članka 46. stavka 3. Zakona o međunarodnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima, kao i članka 338. stavka 1. tog zakonika, osoba koja je osuđena na troškove iz glavnog postupka dužna je snositi troškove posebnih postupaka.
- 24 Iz odluke kojom je upućeno prethodno pitanje proizlazi međutim da su se u Mađarskoj razvile dvije različite sudske prakse u pogledu snošenja troškova posebnog postupka koji je predmet glavnog postupka.
- 25 Tako se, s jedne strane, smatralo da Direktiva 2010/64, kada predviđa besplatnost prijevoda, čini neprimjenjivima posebne odredbe mađarskog prava, koje zamjenjuju one općeg karaktera predviđene člankom 9. Zakonika o kaznenom postupku, prema kojima okrivljenik mađarskog državljanstva ima pravo koristiti svoj materinji jezik. Slijedi da, temeljem članka 339. stavka 1. tog zakonika, država treba snositi troškove prijevoda strane odluke.
- 26 S druge strane, također se smatra da je glavni postupak, koji je završio presudom kojom se osuđuje okrivljenik, različit od posebnog postupka, koji je akcesorne naravi i koji ima za cilj priznavanje učinaka te presude u Mađarskoj. Posljedično, ako okrivljenik treba ostvariti besplatnu jezičnu pomoć u okviru glavnog postupka kada ne vlada jezikom na kojem se odvija, to ne vrijedi u akcesornom postupku, za prijevod na jezik tog postupka, kojim predmetna osoba vlada, presude koju je donio strani sud, s obzirom na to da je taj prijevod potreban u svrhu navedenog postupka, a ne radi zaštite prava osuđene osobe.

- 27 U tim je okolnostima Budapest Környéki Törvényszék (općinski sud u Budimpešti) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li sadržaj članka 1. stavka 1. Direktive 2010/64, prema kojem se ‚[o]vom Direktivom određuju pravila o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenome postupku i u postupku izvršenja Europskog uhidbenog naloga‘, tumačiti na način da mađarski sud ima obvezu primijeniti tu direktivu također u okviru posebnog postupka (poglavlje XXIX. Zakonika o kaznenom postupku); drugim riječima, treba li smatrati da ‚kazneni postupci‘ iz te odredbe uključuju posebne postupke kako su predviđeni mađarskim pravom ili se oni odnose isključivo na postupak koji završava konačnom odlukom o kaznenoj odgovornosti okrivljenika?“

O prethodnom pitanju

- 28 Najprije treba podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, Sud može – kako bi sudu koji mu je uputio prethodno pitanje dao koristan odgovor – uzeti u obzir pravila prava Unije na koja se nacionalni sud nije pozvao u sadržaju svojeg pitanja. Osim toga, Sud treba prema potrebi preoblikovati pitanja koja su mu postavljena (vidjeti osobito presude od 13. ožujka 2014., SICES i dr., C-155/13, EU:C:2014:145, t. 23. i od 11. veljače 2015., Marktgemeinde Straßwalchen i dr., C-531/13, EU:C:2015:79, t. 37.).
- 29 Kako su austrijska vlada i Europska komisija naglasile u svojim očitovanjima, situacija u glavnom postupku može biti obuhvaćena Okvirnom odlukom 2009/315 i Odlukom 2009/316.
- 30 Naime iz spisa proizlazi, s jedne strane, da su nadležna austrijska tijela u glavnom postupku obavijestila Odjel o presudi koju je izrekao Landesgericht Eisenstadt (Regionalni sud u Eisenstadtu) protiv I. Balogha sukladno članku 4. stavku 2. Okvirne odluke 2009/315, putem ECRIS-a uvedenog Odlukom 2009/316, radi očuvanja u Mađarskoj tako dostavljenih podataka, sukladno članku 5. stavku 1. te okvirne odluke.
- 31 S druge strane, Odjel je zahtijevao dostavu odluke koju je taj sud donio navedenim tijelima i, nakon što ju je primio od potonjih, poslao ju je Budapest Környéki Törvényszék (općinski sud u Budimpešti), sukladno posebnom postupku koji je predmet glavnog postupka, radi njezina priznavanja u Mađarskoj i upisa navedene presude u mađarsku kaznenu evidenciju. Naime, na temelju primjenjivog nacionalnog prava, provedba tog postupka neophodna je u tu svrhu.
- 32 No, sukladno članku 1. Okvirne odluke 2009/315, njezin cilj upravo je utvrditi načine na koje država članica koja je izrekla osuđujuću presudu dostavlja državi članici čiji je osuđena osoba državljaniin podatke o osuđujućim presudama koje su izrečene na njezinu području protiv državljanina potonje države članice, kako bi ih ona pohranila, onako kako su upisani u kaznenu evidenciju države članice koja je izrekla osuđujuću presudu. Osim toga, cilj Odluke 2009/316 sastoji se na temelju članka 1. od toga da se predvide elementi standardiziranog formata za elektroničku razmjenu informacija iz kaznenih evidencija država članica.
- 33 U tim okolnostima valja, kako bi se dao koristan odgovor sudu koji je uputio zahtjev, uzeti u obzir ne samo Direktivu 2010/64 već i Okvirnu odluku 2009/315 kao i Odluku 2009/316 te sukladno onomu što prethodi preformulirati postavljeno pitanje.
- 34 Stoga potonje pitanje treba shvatiti na način da se njime želi saznati treba li Direktivu 2010/64, Okvirnu odluku 2009/315 i Odluku 2009/316 tumačiti na način da im je protivna provedba nacionalnog propisa kojim se uvodi poseban postupak kojim nacionalni sud države članice priznaje konačnu odluku suda druge države članice kojom se osoba osuđuje radi počinjenja kaznenog djela, poput posebnog postupka koji je predmet glavnog postupka, kojim se predviđa osobito da troškove prijevoda te odluke u okviru tog postupka snosi ta osoba.

- 35 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, valja podsjetiti da, kako bi se protumačila odredba prava Unije, u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, treba uzeti u obzir ne samo njezin tekst već i kontekst te ciljeve propisa čiji je ona dio (vidjeti osobito presudu od 21. svibnja 2015., Rosselle, C-65/14, EU:C:2015:339, t. 43. i navedenu sudsku praksu).

Direktiva 2010/64

- 36 Kada je riječ o tumačenju Direktive 2010/64, najprije valja istaknuti da sukladno njezinu članku 1. stavku 1., ta direktiva utvrđuje pravila koja se odnose na pravo na tumačenje i prevođenje u okviru kaznenog postupka i postupaka koji se tiču izvršenja europskog uhiđenog naloga. Iz sadržaja članka 1. stavka 2. navedene direktive proizlazi da se na dotične osobe to pravo primjenjuje od trenutka kad ih nadležno tijelo neke države članice obavijesti da su osumnjičene ili optužene za počinjenje kaznenog djela, pa do zaključenja postupka, a to znači dok konačno ne utvrdi jesu li počinile to kazneno djelo, uključujući, prema potrebi, i izricanje presude i rješenje svih žalbi.
- 37 No poseban postupak poput onog iz glavnog postupka, kojemu je cilj priznanje konačne sudske odluke koju je donio sud druge države članice, događa se u pravilu nakon konačnog rješenja pitanja je li osumnjičena ili optužena osoba počinila kazneno djelo i ovisno o slučaju, nakon njezine osude.
- 38 Kao drugo, valja naglasiti da, kako je izloženo osobito u uvodnim izjavama 14., 17. i 22. Direktive 2010/64, njome se želi osumnjičenim ili optuženim osobama koje ne govore ili ne razumiju jezik na kojem se vodi postupak osigurati pravo na tumačenje i prevođenje, olakšavajući time izvršenje tog prava, kako bi jamčili tim osobama pravični postupak. Tako članak 3. stavci 1. i 2. te direktive predviđaju da države članice osiguravaju da se osumnjičenicima ili optuženicima koji ne razumiju jezik predmetnog kaznenog postupka u razumnom roku osigura pisani prijevod svih bitnih dokumenata, osobito presude koja se odnosi na njih, za osiguranje ostvarivanja njihova prava na obranu i jamstva pravičnosti postupka.
- 39 Iz objašnjenja koja je pružila austrijska vlada na raspravi pred Sudom proizlazi da je I. Balogh dobio prijevod presude Landesgerichta Eisenstadt (Regionalni sud u Eisenstadtu) koji mu je dostavljen u kolovozu 2015. U tim okolnostima, novi prijevod navedene presude u okviru posebnog postupka, u svrhu priznavanja te presude u Mađarskoj i upisa osuđujuće presude u mađarsku kaznenu evidenciju, nije bio potreban za zaštitu prava na obranu ili prava na djelotvornu sudsku zaštitu I. Balogha i stoga nije bio opravdan u odnosu na ciljeve Direktive 2010/64.
- 40 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da Direktiva 2010/64 nije primjenjiva na poseban postupak poput onog iz glavnog postupka.

Okvirna odluka 2009/315 i Odluka 2009/316

- 41 Kada je riječ o tumačenju Okvirne odluke 2009/315 i Odluke 2009/316, valja uputiti osobito na sadržaj članaka 4., 5. i 11. te okvirne odluke kao i na sadržaj članaka 3. i 4. te odluke.
- 42 Članak 4. stavak 2. prvi podstavak Okvirne odluke 2009/315 propisuje da središnje tijelo države članice koja je izrekla osuđujuću presudu u najkraćem mogućem roku obavješćuje središnja tijela drugih država članica o svakoj osuđujućoj presudi izrečenoj na njezinu državnom području protiv državljana tih drugih država članica, koja je upisana u kaznenu evidenciju države članice koja je izrekla osuđujuću presudu. Članak 5. stavak 1. i članak 11. stavak 2. te okvirne odluke preciziraju da središnje tijelo države članice čiji je osoba državljanin pohranjuje sve tako primljene podatke.
- 43 Popis podataka koje dostavlja država članica koja je izrekla osuđujuću presudu državi članici čiji je osoba državljanin nalazi se u članku 11. stavku 1. navedene okvirne odluke, koji ničime ne upućuje na odluku koju su donijeli sudovi prvonavedene države.

- 44 Osim toga, na temelju članka 1. stavka 3. Okvirne odluke 2009/315, ti se podaci razmjenjuju između država članica u elektroničkom obliku i standardiziranom formatu. U tom pogledu, članci 3. i 4. Odluke 2009/316 preciziraju da podaci koji se tiču naziva i pravne kvalifikacije kaznenog djela kao i oni o sadržaju osuđujuće presude dostavljaju se središnjim tijelima putem ECRIS-a, u obliku oznaka koje odgovaraju svakome kaznenom djelu i sankcijama koje su predmet dostave.
- 45 Doduše, članak 4. stavak 4. Okvirne odluke 2009/315 propisuje da država članica koja je izrekla osuđujuću presudu dostavlja podatke na temelju stavaka 2. i 3. središnjem tijelu države članice čiji je osoba državljanin, na njezin zahtjev u pojedinačnom slučaju, primjerak osuđujuće presude i naknadne mjere kao i druge odgovarajuće informacije kako bi mogla odlučiti jesu li potrebne neke mjere na nacionalnoj razini.
- 46 Međutim, iz sadržaja te odredbe proizlazi da iz strukture navedenog članka 4. u njegovoj cijelosti kao i članka 11. stavka 1. navedene okvirne odluke proizlazi da se dostavljanje središnjem tijelu države članice koja je izrekla osuđujuću presudu izvršava tek kada to zahtijevaju posebne okolnosti i da se ono ne može zahtijevati sustavno u svrhu upisa navedene osuđujuće presude u kaznenu evidenciju te države članice.
- 47 Iz izjava mađarske vlade na raspravi pred Sudom proizlazi da se posebni postupak koji je predmet glavnog postupka provodi sustavno i da u ovom slučaju nijedna posebna okolnost ne opravdava primjenu tog postupka na priznavanje presude koju je donio Landesgericht Eisenstadt (Regionalni sud u Eisenstadtu) protiv I. Balogha, i u tom okviru, zahtjev za dostavu te presude. Posljedično, taj zahtjev ne može biti opravdan na temelju članka 4. stavka 4. Okvirne odluke 2009/315.
- 48 Iz prethodnog slijedi da sukladno Okvirnoj odluci 2009/315 i Odluci 2009/316 središnje tijelo države članice čiji je osoba državljanin mora u kaznenu evidenciju upisati osuđujuće presude države članice koja ih je izrekla, izravno na temelju dostave podataka koju je izvršilo središnje tijelo potonje države članice putem ECRIS-a u obliku oznaka, koji se tiču tih osuđujućih presuda.
- 49 U tim okolnostima, taj upis ne može ovisiti o provedbi postupka sudskog priznavanja navedenih osuda, poput posebnog postupka koji je predmet glavnog postupka niti *a fortiori* o dostavi osuđujuće odluke državi članici čiji je osoba državljanin u svrhu takvog priznavanja.
- 50 Takvo tumačenje je potkrijepljeno ciljevima koji se žele postići Okvirnom odlukom 2009/315 i Odlukom 2009/316.
- 51 Naime iz uvodnih izjava 2., 3., 5. i 17. te okvirne odluke osobito proizlazi da sustav razmjene podataka koji je uveden navedenom okvirnom odlukom i odlukom ima za cilj, kako bi olakšao uzajamnu pomoć i osigurao međusobno priznavanje kaznenih presuda, pojednostaviti postupak dostave dokumenata između država članica, poboljšati i racionalizirati razmjenu podataka iz kaznene evidencije između potonjih te pojačati učinkovitost razmjena putem stvaranja standardiziranog europskog formata koji omogućuje razmjenu podataka u jedinstvenom elektroničkom obliku koji bi se mogao strojno čitati, uz pomoć tipskih formulara i oznaka.
- 52 Tako, kako je nezavisni odvjetnik izjavio u točki 63. svojeg mišljenja, Okvirnom odlukom 2009/315 i Odlukom 2009/316 želi se provesti brz i učinkovit način razmjena informacija koje se tiču kaznenih osuđujućih presuda izrečenih u različitim državama članicama Unije.
- 53 No, postupak priznavanja osuđujućih presuda koje su donijeli sudovi drugih država članica, poput onog u glavnom postupku, prije upisa osuđujućih presuda u kaznenu evidenciju, koji pretpostavlja osim toga dostavu i prijevod tih odluka, može značajno usporiti taj upis, razmjenu podataka između država članica učiniti kompliciranom, lišiti korisnog učinka strojno prevođenje predviđeno Odlukom 2009/316 i tako ugroziti ciljeve Okvirne odluke 2009/315 i te odluke.

- 54 K tomu, općenitije, takav postupak je protivan načelu međusobnog priznavanja presuda i sudskih odluka u kaznenim stvarima predviđenim u članku 82. stavku 1. UFEU-a, koji je zamijenio članak 31. UEU-a na kojem su utemeljene Okvirna odluka 2009/315 i Odluka 2009/316. Naime, to načelo se protivi tomu da priznavanje od strane države članice odluka koje su donijeli sudovi druge države članice bude podvrgnuto provedbi sudskog postupka u tu svrhu u prvoj državi članici, poput posebnog postupka u glavnom postupku.
- 55 Iz svega prethodno navedenog proizlazi da je Okvirnoj odluci 2009/315 i Odluci 2009/316 protivna provedba nacionalnog propisa kojim se uvodi posebni postupak priznavanja odluke koju je donio sud druge države članice, poput onog u glavnom postupku.
- 56 Uzevši u obzir sve gore navedeno, na postavljeno pitanje treba odgovoriti na sljedeći način:
- članak 1. stavak 1. Direktive 2010/64 treba tumačiti na način da se ta direktiva ne primjenjuje na posebni nacionalni postupak priznavanja, od strane suda države članice, konačne sudske odluke koju je donio sud druge države članice kojom osuđuje osobu za počinjenje kaznenog djela;
 - Okvirnu odluku 2009/315 i Odluku 2009/316 treba tumačiti na način da im je protivna provedba nacionalnog propisa kojim se uvodi takav poseban postupak.

Troškovi

- 57 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (peto vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 1. Direktive 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima treba tumačiti na način da se ta direktiva ne primjenjuje na posebni nacionalni postupak priznavanja, od strane suda države članice, konačne sudske odluke koju je donio sud druge države članice kojom osuđuje osobu za počinjenje kaznenog djela.

Okvirnu odluku Vijeća 2009/315/PUP od 26. veljače 2009. o organizaciji i sadržaju razmjene podataka iz kaznene evidencije između država članica i Odluku Vijeća 2009/316/PUP od 6. travnja 2009. o uspostavi Europskog informacijskog sustava kaznene evidencije (ECRIS) na temelju članka 11. Okvirne odluke 2009/315/PUP treba tumačiti na način da im je protivna provedba nacionalnog propisa kojim se uvodi takav poseban postupak.

Potpisi